

Szöllősi Hírek

A Zsongorkő Baráti Kör lapja 2002. június-július

Június 30-án vasárnap bérmálás volt falunk templomában. Mayer Mihály pécsi püspököt Buzás Andor köszöntötte.

Tisztelt Püspök Úr, szeretett vendégünk!

A hívő katolikusok legkisebb közösségei – amilyen a mienk is, idevalósiaké, - néha úgy érezzük, hogy talán egy sziget vagyunk, esetleg egy felaprózódott kontinens része, amelyiknek minden oldalról fáj az izoláltság, sajog az elveszett egész. A kis szigetnek nem látható a tépett körvonala, de érzékelhető. Amit érzékel a hívő emberek szigetközössége – ahogy nyilván, de más módon a teljes egyház is – az a kitérttség a mindenfelől ostromló világhullámmáadásnak, az új természetű, kusza és vad erejű szélrendszereknek. Már nem a diktatúra, s nem az emberi butaság száználmas harcossága támad – ennél, ha szabad így mondanom – egy talán veszélyesebb, mert alattomosabb áramlat teszi végzetes próbára a szigetet: az ember lelki-szellemi kiüresedése, a morális kiégés. Fiataljaink, akik most a bérmálás, más szóval: a felnőtté avatás szentségének, az istenhit és keresztény erkölcs beérésének, a Szentlélek erősítő kiadásának ajándékáért járulnak Püspök Úr elé, ez előtt az ünnepélyes órá előtt, és ez után a kegyelem órája után: olyan csöppet sem isteni sugallatok és készletek áramaiban élnek, kényszerűen élnek, amelyekben a valláserkölcse beállva-bevallatlanul már –már az élehetetlenség szinonimája az ifjúság egzisztenciális boldogulásának ballasztjaként jön szóba. Az agyba-lélekbe sulykolt karrier-fétisek, a félig sem kész személyiség úgynevezett önmegvalósítása, a „szerezz meg magadnak” reklám szlogenje szinte már társadalmi program rangjára emelkedett, jutányos „lelket a kacatért” csereakciók zajlanak, s az ifjúság a maga minden csodájával, nyitottságával, szépségével, kiszolgáltatottságával áldozatul eshet önmaga halálos ellenségének: a maga éretlenségének. Ha ezt a meglovagolt éretlenséget, a maga erőszakos, mohó, természetszerűleg szertelen hajlamával hagyjuk piederstálra emelni, ahelyett, hogy az ifjúság valódi szépségét és értékét a folytonos lelki-szellemi-intellektuális gyarapodás igényét: a valódi önkitaljesítés próbálnánk társadalmi normává tenni – mi magunk is segíthetünk veszélybe sodorni az ifjúságot, s a korosztályoktól független igaz hitéletet. Ha nem leplezzük le a vallásosság formalitássá züllesztésének folyamatait – amikor és akik a vallást, mint

valami cuki új jelvényt viselnek kabáthajtójukon, ha sikkos, új divatú szereppé, „templom-fellépésé” silányodik a vallásosság, szerepjátszó allűrökké darabolódik, ha pusztán eszköze lesz egy nagyon is istene-vesztett világi szerepnek: a kapzsiságnak, türelmetlenségnek, erőszaknak, hatalom és befolyás-mohóságnak – akkor, mint pontos társadalmi tükörben, megláthatjuk – és ne csodálkozzunk, ne riadozzunk, ha meglátjuk – a kis hívő közösségünk belső bajait, mellbevágóan elszomorító tényeit: hogy olykor a szentségek is, a keresztelés, a házasság, a bérmálás - hisszük, hogy ez utóbbi itt, most nem, - de sokaknál és sok esetben afféle, családi buli-kiegészítők, elvárt egyházi ceremónia-szolgáltatások, ürügy-szentségek lettek csupán. Ez elszomorító képlet – a hit, az Isten, mint függelék?! S ami a végeredmény: a „szerezz meg minden megszerezhető” program alatt, az emberre öltött lötyögő kabát alatt folyton zsugorodik s üresül ki a lélek, s amikor a cifra javak tetőznek, alatta már az emberre nem lehet ráismerni, mert ott már nincs semmilyen ember.

Az új evangelizáció erős várakozásában, a megújuló és az új küldetések reményében, kétségeink és gyengeségünk oszlatásának hitében áll most kis közösségünk Püspök Úr előtt. És amikor fiataljaink a bérmálás szentségéhez járulnak, lélekben mi többiek is, idősek és középkorúak odasorakozunk közéjük, mögéjük és kérjük Püspök Urunk avatott közvetítő segítségét-áldását, hogy a Szentlélek ereje istenhitünket megerősítve, egészítse azt ki Isten teremtményébe: az emberbe vetett erős hittünkkel is.

Az egyházközség nevében igaz szeretettel és tisztelettel köszöntöm közösségünkben és templomunkban Püspök Urat!

Miről volt szó a ZSBK május 28-i taggyűlésén?

Holota Jenő elnök miután köszöntötte a jelenlévő tagokat, ismertette a napirendi pontokat:

1. Felkészülés az önkormányzati választásra
2. Munkacsoport-vezetők beszámolója

Holota Jenő felhívta a figyelmet, hogy idén ősszel önkormányzati választások lesznek. A tagság előzetes véleményének kinyilvánítását kérte a jelöltállítással kapcsolatosan. A kérdés, hogy indítson-e saját jelölteket az egyesület, és ha igen kiknek a személyében?

A hozzászólások sorában dr. Pallós Zoltán kért szót. Elmondta, hogy az országgyűlési választások tapasztalata alapján éles választási küzdelemre lehet felkészülni. Lehetségesnek tartotta, hogy az eddignél jobban előtérbe kerülnek pártpolitikai szempontok. A ZSBK helyzetét kevésbé kedvezően ítélte meg, mint amilyen az elmúlt választáskor volt. Ennek több okát látta. Egyik, pl. hogy kevesebb látványos tevékenységet végzett a tagság az elmúlt években. Ez a szervezet és az önkormányzat közötti viszonyoknak is tulajdonítható. Másik oka a lejárató tevékenység a ZSBK ellen, amit egyes személyek, csoportok folytatnak. Közölte még, hogy sem őt, sem Pallós Zoltánnét ne jelöljék, mivel cégük az önkormányzattal szerződésben áll, így a jelenlegi törvény alapján nem lehetnek jelöltek. Olyan személyeket kell jelöltnek állítani, akik képességeik és eddigi munkájuk alapján arra rátermettek, és emellett a községben az elfogadottságuk is számottevő. Mérlegelésre javasolta, hogy olyan arra érdemesnek tartott személyt is lehet jelölni, aki nem tagja a ZSBK-nak.

Morvay József véleménye az volt, hogy a ZSBK népszerűségét vissza kell szerezni. A ZSBK nem tett kevesebbet, csak egyesek ezt így próbálják beállítani. A helyi újságban és az Új DN-ban is népszerűsíteni kell a szervezetet. Idén 10 éves a Zsongorkő Baráti Kör, ennek hangot kellene adni a médiákban.

További hozzászólások után az volt az egyöntetű vélemény, hogy a szervezet indítson önkormányzati jelölteket. Ezután minden jelenlévő megkapta a tagság névsorát, ahol bejelölhette az általa javasoltakat.

Eközben folyt a munkacsoport-vezetők beszámolója.

Dani Béláné Nyugdíjas Klub vezető megköszönte, hogy a téli hónapokban összejöveteleiket a tájékoztató irodában tarthatták.

Elmondta, hogy a kővágótöttösi falunapon nagy sikerrel szerepelt énekkaruk. Dicsérte a szomszéd település

önkormányzatának és civil szervezeteinek összefogásával tartott falunapot.

Július 6-án Siklóson népdalfesztiválon vesznek részt, a buszon még van hely, felajánlotta, hogy szívesen látnak jelentkezőket a rendezvényre.

Horváth Jenő a környezetvédelmi munkacsoport vezetője a Környezetünkért Alapítvány tanácskozásán vett részt, ahol megismerkedhettek a korszerű hulladék-tárolással és felhasználással.

A Zöld Híd konferencián Morvay József fogja képviselni a ZSBK-t.

Varga Géza kertbarát munkacsoport vezető beszámolt róla, hogy programjaik lezajlottak. Sor került az ún. Zöld könyvek meghosszabbítására is. Előadások keretében ismerkedhettek meg az érdeklődők a növényvédő szerek használatával és erről május 18-án meg is kapták a vásárláshoz szükséges igazolványt.

Sándor Tibor az Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás május 13-15 közötti csehországi és szlovákiai útjáról számolt be. Három atomerőművet és egy hulladéktárolót tekintettek meg.

Kovács Sándorné kulturális munkacsoport vezető a június 22-i Duna-Dráva Nemzeti Parkba szervezett kirándulás programját ismertette.

Közben a tagság kitöltötte a kérdőíveket, melyeket Guhrné Mihelisz Eszter, Farkas Istvánné és Morvay József összesítettek. Az eredményt Morvay József tárta a tagság elé.

A tagság döntése szerint az ajánlásokat az egyesület vezetősége megtárgyalja, és a következő taggyűlésen terjeszti a taggyűlés elé, ahol a jelöltekről szavazással határoznak.

Az egyebekben Dani Béláné az önkormányzati képviselőkhöz intézte észrevételét. A Kővágószőlősről megjelent monográfiából hiányolja a Zsongorkő Baráti Kör és a Nyugdíjas Klub megemléztetését.

Sándor Tibor és Varga Géza azt válaszolták, hogy ebbe a kiadványba a legutóbbi évek eseményei, történései nem kerültek be, de valamikor bizonyára lesz folytatása, és abba bekerülhetnek a kimaradt dolgok.

Végezetül a drávai kirándulás költségét fizették be a jelentkezők.

Szeretné gépjárműve üzemanyag felhasználását csökkenteni? Nehéz átmennie autójának a zöldkártya vizsgán? Túl magas a gázszámlája? Bajlódik a vízkövel?

VAN MEGOLDÁS!

Egy egyszerű eszköz: a PETROL/TURBO BOOSTER!

Bővebb információ: Dani Béláné Kővágószőlős, Jókai út 2/a Tel 72/374-644

Tudja-e Ön?

- ❖ Hogy az úgynevezett „női bajok” elég gyakoriak, de a gátlásosság, szemérmesség miatt a nők sokszor nem panaszkodnak, nem fordulnak emiatt orvoshoz. Szinte minden nőnél előfordul élete folyamán rövidebb-hosszabb ideig tartó fokozott váladékozás, viszketés, olykor fájdalom.
- ❖ Hogy normális esetben egyáltalán nincs, vagy csak minimális váladékozás lehet. Ha ez erősebb és kellemetlenséget okoz, akkor az mindenképpen kórosnak tartható.
- ❖ Hogy a fokozott váladékozást többnyire gombás vagy baktériumos fertőzés okozza, máskor a trihomonasz nevű csak mikroszkóppal látható élőlény. A fertőzést szexuális úton, strandon, néha WC-n lehet összeszedni, de sokszor nem deríthető ki az eredet.
- ❖ Néha allergia vagy hormonális zavar áll a háttérben. Hogy a fokozott váladékkürülést a női nemi szervek rákja is okozhatja. Ilyenkor a váladék időnként véres is lehet.
- ❖ Hogy az erős váladékozást viszketés, fájdalom kísérheti. Önmagában azonban ezekből az okra nem lehet következtetni. Például igen erős szeméremtesti viszketés lehet cukorbetegség esetében.
- ❖ Hogy a fentiek alapján fontos, az ilyen panaszok esetén nőgyógyászati vizsgálat tisztázza a probléma okát. Ennek alapján lehet a gyógykezelést is megkezdeni. Nem kevésbé fontos a rendszeres nőgyógyászati rákszűrés, még akkor is, ha semmilyen panasz nincsen.

Dr. Pallós Zoltán háziorvos

Világbajnokság után

Egy bő hónapja, hogy véget ért a Japánban és Koreában rendezett labdarúgó világbajnokság. A fél világot lázban tartó esemény során jó néhány izgalmas mérkőzésnek lehettünk tanúi. Az elmúlt hónapban aztán világszerte a VB különféle tanulságait elemezték a szakemberek, sportújságírók.

Egyik sokat vitatott, indulatokat, sőt politikai botrányt kiváltó terület a játékvezetők működése volt. Több bíró is kivívta játékosok, csapatvezetők, szurkolók és a nemzetközi közvélemény haragját. Sokszor nem ok nélkül. Most ismét elhangzanak a javaslatok az objektívebb bírásokról, a videón való visszajátszásról, két játékvezetői módszerről (mint a kosárlabdában) és más reform-elképzelésekről.

A VB egyik nagy tanulsága, hogy a világ labdarúgásában megszűnt Európa és Dél-Amerika egyeduralma. Ma már az afrikai vagy ázsiai csapatok méltó ellenfelei lehetnek a labdarúgásban eddig élenjáró országok együtteseinek.

Átalakult a játék filozófiája is. Régebben a fő cél a minél több gól megszerzése volt. Ma inkább a védekezés, a gól elkerülése az elsődleges. A tökéletessé fejlesztett védekező futball a gólok számában is megmutatkozik. Az idei VB során mérkőzésenként átlag 2,52 találatot regisztrálhattak. Kevesebbet, mint

Az 1980-as évek elején gyártott Black and Decker fűrőgépet vennék, vagy helyette újat adok.

Tel.: 374-631

legutóbb Franciaországban (2,69), vagy az USA-ban (2,71). A robosztus erőfutball, a test-test elleni küzdelem már-már a jégkorongra emlékeztet. Általános a meznél fogva történő visszarángatás, a fejvel megvívott párbajoknál a könyöklés, az ellenfél kíméletlen felrúgása.

Ebben a „modern” játékstruktúrában nem sok babér terem a labdaművészeknek, a váratlan megoldásokra képes játékosoknak. Bár most még a brazil futballvirtuózok nyerték el a világbajnoki címet, de a globalizált foci a szakírók szerint nem errefelé halad.

10 éves a Zsongorkő Baráti Kör

Nemrég múlt el a Zsongorkő Baráti Kör, (továbbiakban ZSBK) megalakulásának 10. évfordulója. Ebből az alkalomból szeretnénk a kövágószőlősi lakosság emlékezetébe idézni a szervezet eddigi tevékenységét, az elkövetkező három lapszámában visszatekintünk az eltelt időszakra. Tudjuk, a tények makacs dolgok, az igazság lehet nézőpont kérdése. De tájékoztatni kell, mert a polgár ez által is bölcsőbb lehet.

1990-ben, az önkormányzati választások után az akkori képviselő-testület nagy tenniakarással látott munkához. Alig egy év után azonban ellentétek, majd éles szembenállás támadt a testületen belül, majd azon kívül a lakosság körében is. Ennek több oka volt. Ilyen a közéletben való járatlanság, túlzott tettvágy, türelmetlenség, egymással szembeni bizalmatlanság, kompromisszumra való hajlam hiánya, és más tényezők. Természetesen ahogy az már lenni szokott, a háttérben megbúvó intrikusok sem voltak tétlenek. Az akkori szereplők ma már bizonyára árnyaltabban, megértőbben látják az akkori eseményeket. Azok a képviselők, akik úgy érezték, hogy az önkormányzat keretei között nem valósíthatják meg elképzeléseiket, céljaikat, a velük egyetértő, őket támogató lakosokkal együtt civil szervezetet alapítottak. Így alakult meg 1992-ben 10 helyi polgár részvételével a Zsongorkő Baráti Kör. A szervezet céljai között szerepelt a község fejlődésének előmozdítása, a település arculatának javítása, a helyi kultúra, sport és nem utolsósorban a tömegtájékoztatás elősegítése. Kezdetben sokan kétkedve, ellenszenvvel fogadták az egyesület létrejöttét.

Ettől az évtől kezdődően a Baráti Kör saját újságot ad ki Szöllősi Hírek néven. A lap felelős szerkesztője Tihanyi Gabriella, felelős kiadója Bátor József volt. Ugyanebben az évben az időszaki polgármester választáson Bátor József, a ZSBK jelöltje nyert. A szervezet közérdekű alapítványt hozott létre. A „Kövágószőlősiért Alapítvány” kettős célú volt: a helyi egészségügyi ellátás javítása és a templomtoronyra óra felszerelése.

1992 decemberében meghívtuk a Pécsi Iparos színekör, mely kabarétréfáival felejthetetlen élményt nyújtott.

A következő év februárjában nosztalgia nótaestre invitáltuk a szórakozni vágyókat. Ez év tavaszán futómuskátlikát osztottunk illetve árusítottunk jelképes áron, melyekhez virágládákat is adtunk a lakosságnak. A község bejáratánál köszöntő táblát állítottunk fel. Felújítottuk a falu kőkeresztjeit. A bérálás előtt tagjaink összegyűjtötték az új futószőnyeg árát, rendbetették a templom környékét. Május elsején majálist rendeztünk, melyen a For Life légmentő-szolgálat helikopterével madártávlatból szemlélhettük meg lakóhelyünket. Ugyanezen a nyáron cigány népiegyüttes vendégszereplésével búcsúbált tartottunk, melyet szépségversennyel kötöttünk össze. Még ez évben több alkalommal rendeztünk kedvezményes tisztítószert, méteráru és bálásruha vásárt. 1993 őszén a Baráti Körön belül Zöld csoport alakult, melynek fő célkitűzése az uránbánya által okozott környezeti károk felmérése és a kompenzálásért folytatott küzdelem beindítása volt. Ennek végrehajtására egyesületünk 800 ezer forintot nyert pályázati úton az Autonómia Alapítványtól. A korai és kemény télre való tekintettel madáretetőket szereztünk be, és elláttuk madáreleséggel az etetésre vállalkozó óvodát és iskolát. A Kövágószőlősiért Alapítvány fizioterápiás készüléket adományozott a helyi egészségügyi ellátásnak. December elején mikulásünnepséget tartottunk a falu idősei számára, melyet következő évben is megtettünk. Karácsony előtt a ZSBK minden 93-ban született kisbabát 1-1 csomag Pampers pelenkabetéttel ajándékozott meg, melyet tagjaink személyesen vittek el a családoknak.

Vidáman kezdtük az 1994-es évet, január 15-én a tagok és családtagjaik számára pótszilvesztert rendeztünk. A farsangot hagyományteremtő jelmezbállal zártuk. Márciusban a Kambodzsában szolgáló magyar ENSZ alakulat egyik tisztjét hívtuk meg, hogy tartson élménybeszámolót kalandos küldetéséről.

/folytatás az 5. oldalon./

10 éves a Zsongorkő Baráti Kör

/folytatás a 4. oldalról/

Ezen a tavaszon rendeztük az első borversenyt, és először szerveztük meg a Föld Napján az erdőtakarítást a Jakabhegyen. Ehhez általános iskolások is csatlakoztak. Májusban virágpalánták osztásával és tereprendezéssel járultunk hozzá a község szebbé tételéhez. Még ebben a hónapban a ZSBK színházlátogatásra hívta meg a falu 20 nyugdíjas lakóját, a jegyek árát pályázati pénzből fedeztük. A környezetvédelmi tevékenységért a szervezet nemzetközi elismerésben részesült, melyet Foltányi Zsuzsa, az Ökotárs Alapítvány igazgatója adott át. Az ünnepségen részt vettek a község és a MÉV vezetői is. Az Autónia Alapítvány támogatásának elnyerésével kecskéket vásároltunk és helyeztünk ki rászoruló családok részére. Pályázatok elkészítésével segítettünk középiskolában tanuló cigány származású gyerekeket ösztöndíj elnyeréséhez. Több alaklommal készítettünk pályázatot a Fekete Kalap cigány népzenei játszó együttes számára, melyből hangszereket és fellépő ruhát vásároltak. Szintén pályázati pénzből támogattuk a Zsongorkő FC kispályás labdarúgó csapatot mezek vásárlásánál, valamint versenyek nevezési díjához járultunk hozzá. 1994 szeptember 1-én hivatalosan átadták az iskola tornatermét, de az igazi felavatás a szerveztünk által alapított Zsongorkő kupa diák teremlabdarúgó torna megrendezésével történt. A díszes kupát és az emblémánkkal ellátott mezeket szintén pályázati pénzből vásároltuk. Ez év októberében megalakult a Nyugdíjas klubunk, melynek létrehozásában anyagi segítséget nyújtott a Lakitelek Alapítvány. Az ünnepélyes alakuló összejövetel díszvendége volt Jászai Joli néni. Novemberben a Családok Éve alkalmából vidám, játékos sportvetélkedőt rendeztünk gyerekes családok számára. A rendezvény a Szélkiáltó együttes műsorával zárult. Az ősz folyamán a Kővágószőlőért alapítvány fő célkitűzése a toronyóra megvalósítása a félidejéhez érkezett. A számlapok és a mutatók a helyükre kerültek. A decemberi önkormányzati választásokon a ZSBK jelöltjei majdnem teljes számban kerültek be a képviselő-testületbe, élükön polgármesterjelöltünkkel.

Az egyesületen belül 1995-től kezdődően munkacsoportok alakultak. Ez év januárjában gyerekeket vittünk Budapestre, a dinoszaurusz kiállításra. Az év elején alakult meg a Déldunántúli Természet- és Környezetvédő Szövetség, melynek tagja lett a ZSBK is. A szövetség elnökségébe választották egyik tagtársunkat. Ebben az évben is megtartottuk a hagyományos jelmezbált, a borversenyt, megszerveztük az erdőtakarítást, segítettünk a köztéri virágok kiültetésében, gondozásában. Húsvét előtt pécsi virágkötő mester jött el hozzánk és tanította meg az érdeklődőket az ünnepi díszek elkészítésére. Májusban meghívásunkra Kárpáti Gábor régész tartott előadást a Jakab hegy és környékének régészeti emlékeiről. Júniusban falugyűlés keretében ismertették megbízott szakértőink az uránbánya által okozott károk felmérésének eredményeit. E hónapban a ZSBK juniálist rendeztünk. Ennek keretében kiállítást hoztak létre a helyi lakosok kézműves munkáiból, mely szintén hagyományteremtő céllal jött létre. Dél előtt a gyerekeknek tartottak játékos sportvetélkedőt tagjaink, délután pedig repülőmodellezők bemutatóját tekinthették meg az érdeklődők. Később egy hőlégballon is a magasba emelkedett, melyet ki is lehetett próbálni. A Nemzeti Szabadidősport Alapítványtól nyert pályázati pénzből 13 gyerek balatoni nyaraltatásához járultunk hozzá. Egyik tagtársunk segítséget vállalt a gyermekek felügyeleténél. Októberben megtekintettük a Paksi Atomerőmű újonnan létrehozott látogatási központját és üzemplátogatáson vettünk részt, immár másodízben. Már ekkor terveztük egy együttműködési szerződés megkötését az atomerőművel a lakosság tájékoztatására. Az önkormányzat által rendezett szüreti bálon tagságunk aktívan közreműködött. Az ősz folyamán olcsó hagyma és burgonyavásárt szervezett a gazdálkodási csoport. Novemberben ismét sor került a Zsongorkő Kupára. Decemberben szervezetünk az Ökotárs Alapítványtól nyert el pályázati támogatást.

(a következő számban az 1996-os év eseményeivel folytatjuk.)

Beszámoló a fogászatról

Az elmúlt 15 hónap eredményeit összesítem az alábbiakban, amint az önkormányzat tanácskozásán összegeztem. Jelen írásom célja, hogy az olvasók segítségét is kérjem az eredmények javítására, amint a testületet is kértem. Minden apró segítség, minden statisztikai mutató javulása közös célunk, a lakosság fogazatának jobb állapotát eredményezi. Tegyük érte!

Általánosságban elmondhatom, hogy a munkafeltételek adottak, az eredmények jók. Az önkormányzattal jó a kapcsolat, a felmerült egyetlen nagyobb javítást finanszírozták, az apróbb javításokat magam rendeztem és a szükséges műszerhiányokat kölcsönözöm a saját tartalékkészletemből. A fogyóanyag-beszerezés a saját feladatom.

A rendelő megfelel a minimumkövetelményeknek és ezt így kell fogalmaznom, mert félok hogy az ANTSZ ill. az Unió távlati előírások, amelyek a rendelő alapterületére vonatkoznak, problémát fognak jelenteni, ugyanis nagyobb alapterület az előírás. Tehát az önkormányzati testület figyelmébe ajánlom a megoldás megtalálását.

Egy konkrét kérésem külön telefon bevezetése esetleg üzenetrögzítővel. Ez négyoldalú előnyt jelentene. 1. A betegnek, aki automatikusan tájékozódhatna a rendelési időről. 2. a házi orvosnak, mivel az én betegeim nem zavarnák tőle független, felesleges kérdésekkel, 3. a védőnőnek úgyszintén, 4. és hát magamnak is. Az elvégzett munkáról először általánosságban, végül a statisztika számszerű adataival kívánok tájékoztatást adni, és segítséget kérni.

A rendelés felnőtt és gyermek fogászatot jelent, tehát felnőttet és gyereket egyaránt ellátok minden nap. Tanítási időszakban a kedd délelőtt az iskolafogászaté, amikor az osztályok szervezeten jönnek. Erre az időre én nem rendelek vissza senkit, és lehetőleg csak a sürgős ellátást igénylő felnőtteket kérem jelentkezni türelemmel.

Itt szeretnék részletesebben szólni az iskolafogászatról. Nagy felelősségtudat vezérel a 6-14 éves korú gyerekek vizsgálatakor, ellátásakor. Céloom a gondoskodás róluk, ami áll a lehető legteljesebb ellátásából és egy minél magasabb fokú fogászati kultúra meghonosításából. Ez utóbbi jelenti:

1. minél korábban hozzászoktatni a gyereket a naponta kétszeri, (főleg a vacsora utáni) fogmosáshoz, jó technikával. 2. A fogak szempontjából előnyös étrend megismerését és hozzászoktatását. A rágásra nevelést. 3. A rendszeres félévenként vagy évenkénti fogorvosi ellenőrzést. Ez a fogászati kultúra a megelőzést jelenti, ezt ismételtelen mondom a tanulóknak, sulykolom beléjük, de nagyon fontos,

hogy a szülők is ezt tegyék. A gyermekek közvetlen ellátása a rágásra alkalmatlan (azt kimondottan akadályozó) fogak kihúzását, a lyukak, főleg a maradandó fogak tömését és a fogszabályozás elindítását jelenti. Sajnos ez a konkrét ellátás, a rossz fogak reparálása, tömése akadozik. Nevezetesen a kamaszodó 7. és 8. osztályosoknál ostoba ellenállásba ütközik, különféle kifogásokkal akadályozzák, elhárítják a fogtömést. Részemről a rábeszélés, meggyőzés, a türelem a lehetőség. Az ellátott gyerekek tanúsítják, hogy a fájdalom minimális, elviselhető. Az iskola biztosítja az időt és elhossa a tanulókat, a rendelő felszerelten várja őket, minden adott és a rossz fogak tovább romlanak, fájnak és elvesznek. Pótlásuk pedig drága időigényes és sohasem olyan jó mint az eredeti. Kérem a szülőket, segítsenek a gyermek meggyőzésében, mutassanak nekik jó példát bátorságból is. Ebben az újságban folyamatos lesz egy FOGSAROK c. rovat, ahol közöljük azt is, hogy melyik osztály esedékes a iskolafogászatra jönni és a szülő vagy nagyszülő is eljőhet. Kérem, jöjjön el, segítsen a gyermekét meggyőzni! Minden elmaradt fogkezelés nagy gond számomra és még nagyobb gond lesz a páciensnek. Ezért kérek minden szülőt, nagyszülőt segítsenek, oldjuk meg közösen ezt a problémát.

A felnőtt ellátással kapcsolatosan el kell mondanom, hogy 2001 novembere óta a foghúzás mellett a fogtömés és a fog megtartását célzó gyökérkezelés, fogköleszedés is ingyenes. Sajnos a statisztikai összesítés nem mutat ilyen téren növekedést november óta. Törődünk többet meglévő, javítható fogainkkal.

Végezetül számszerű statisztikai adatok az elmúlt 15 hónapról:

Megjelent 1830 fő. Foghúzás 503 fog, tömés 393 (2/3 amalgám, 1/3 fehér), gyökérkezelés 142, fogsor 102.

Dr. Gömöry István
fogszakorvos

Mi történt az óvodában az elmúlt évben?

A 2001./2002. nevelési évben igény szerint biztosítottuk az óvodai nevelés igénybevételét, de intézményünket is elérte a demográfiai hullám, melynek hatására csökkent a gyermekek létszáma.

Kövágószőlősen és a társközösségekben valamennyi gyermek számára elérhető közelségben van az óvoda, mégis van olyan szülő, aki csak 5 éves korban iratja be csemetéjét, mert a gyermekeknek 5 éves kortól kötelező részt venniük az óvodai nevelés keretein belül folyó iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokon.

Ugyanakkor a gyermekek egészséges fejlődéséhez nagy szükség van az óvoda, közösségformáló erejére.

Szeretnénk elérni, hogy a szülők és a gyermekek igényeljék az óvodát és elfogadják azokat a szokásokat, szabályokat, melyek az óvodai életben érvényesek.

Intézményünkben minden feltétel adott volt ahhoz, hogy megfelelően végezzük pedagógiai tevékenységeinket.

A csoportokban, évközben nyugodt, kiegyensúlyozott és tartalmas munka folyt. Az óvodapedagógusok szakmailag jól képzettek. Rendszeresen olvastuk és olvassuk ma is az óvodai neveléssel kapcsolatos szakmai folyóiratokat, szervezett továbbképzéseken vettünk illetve veszünk részt a továbbiakban is. A továbbképzéseken résztvevők, az ott hallottakról a nevelési értekezletek keretein belül tájékoztatták a többi kollégánót.

Az óvoda tárgyi eszközök terén jól felszerelt. Erre Önkormányzatunk biztosította az anyagi fedezetet, mi pedig a kötelező eszköznorma szem előtt tartásával és a költségvetés ésszerű és takarékos felhasználásával olyan szemléltető tárgyi eszközöket, játékokat vásároltunk, melyek a gyermekek képességeinek fejlesztését szolgálják. A meglévő eszközöket rendszeresen használtuk a foglalkozásokon, illetve a szabadidős tevékenységeink során.

Pénzügyi lehetőségeink bővítéséhez megragadtuk a Közoktatás Fejlesztéséért Közalapítvány bútor vásárlási pályázatát, melyet a kötelező eszköznorma figyelembevételével írtak ki. A pályázaton nyert összeget az Önkormányzat kipótolta és így mind a három csoportszobában a régi szekrényeket újakra cserélhetjük.

Ezzel is széppé, esztétikusabbá varázsolva óvodás gyermekeink környezetét.

Az iskolával való kapcsolatunk az elmúlt évben is nagyon jó és folyamatos volt. Ez a kapcsolat mindig a nagycsoportos óvodapedagógusok és az első osztályos tanító, valamint a nagycsoportosokat átvevő tanító között a legintenzívebb. A kölcsönös látogatások, az ismerkedés, a tanító részvétele az óvodai szülői értekezleten, a közös programok (kirándulás, séta, húsvét előtti játszóház) segítik elő az óvodából az iskolába való átmenet zökkenőmentességét.

A beiskolázásnál figyelembe vettük a gyermekek fejlettségét. A tanköteles gyermekek rendelkeznek a megfelelő szokásokkal, ismeretekkel, szándékos figyelemmel – bátran engedjük őket iskolába. Az iskolaéretlenség miatt felmentett gyermekeket a Nevelési Tanácsadó vizsgálata alapján még egy évig fogadja az óvoda.

Számukra az itt eltöltendő még egy év bizonyára fejlesztő hatású lesz.

Az óvoda minden dolgozója azon fáradozott, hogy a szülőkkel való jó és közvetlen kapcsolatunkat megtartsuk és elmélyítsük a gyermekek érdekében. A szülők szívesen és

készséggel segítenek, ha kérjük őket. pl.: farsang vagy a kirándulások alkalmával a gyermekek kísérése. Ősszel egy munkaszüneti napon az udvar rendezése keretében szülői összefogással megtörtént a kerítésdrót cseréje. Ráirányítottuk a szülők figyelmét a játékra, melynek fontosságát szülői értekezleten is kifejtettük, miszerint az óvodai élet legfőbb és legfejlesztőbb tevékenysége a **JÁTÉK**.

Valamennyi óvodapedagógus gondoskodott arról, hogy a játéknak megfelelő helyet és elegendő időt biztosítson. Az eszközök állandó bővítése mellett igyekeztünk megfelelő játékhelyzetet teremteni, élményt nyújtani a játék fejlesztése érdekében, hogy önállóságuk, elképzeléseik megvalósulhassanak, személyiségük fejlődhessen, közösségi érzésük kialakulhasson.

Az elmúlt év folyamán sok sétát, kirándulást szerveztünk a lakóhelyünkön és környékén. Célunk e téren elsősorban az volt, hogy lakóhelyükön és az óvoda környékén biztonságosan tájékozódjanak és közlekedjenek. Ugyanis mindig van olyan nagycsoportos gyermek, aki egyedül jár óvodába és haza. Ezért fontos, hogy ismerjék a helyi közlekedés sajátosságait.

A helyismeretnek hasznát veszik a későbbiek során az iskolába való járásnál is. Hosszabb utak megtételére is sor került. pl.: Pécs, Szigetvár.

Szerveztünk kulturális programokat is, mint pl.:

- Helybe jött: „HANGOLÓ”
- Pécsre utaztunk: Bóbita Bábszínház (kétszer)
Harmadik Színház

Ünnepeinket az ünnep jellegének és a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően szerveztük, erősítve ezzel az összetartozás érzését.

Az anyanyelvi neveléssel kapcsolatos feladataink voltak elsősorban az érthető, tiszta beszédre nevelés, szókincsgyarapítás, a folyamatos beszéd kialakítása, a beszédfigyelem elérése.

Minden lehetőséget megadtunk arra, hogy elmondhassák élményeiket, és ez által beszédképességük, kifejezőképességük is javuljon.

A nagycsoportos beszédhibás gyermekekkel heti egy alkalommal logopédus foglalkozott.

Mivel sok a beszédhibás gyermek, jó lenne, ha a logopédust több órában tudnánk foglalkoztatni.

Ebben partner az Önkormányzat is.

Az évi öt nevelésnélküli munkanapot, a nevelési értekezletek lebonyolítására használtuk fel.

E napokon csak a dolgozó szülők gyermekeit fogadtuk.

A 2002./2003-as nevelési évben elkezdjük az óvoda minőségbiztosítási és minőségfejlesztési rendszerének a kidolgozását.

Megítélésem szerint az elmúlt évben színvonalas és tartalmas munka folyt az intézményben, melynek részesei voltak az óvodapedagógusok és a dajkák egyaránt

A dolgozók pozitívan viszonyulnak egymás munkájához, segítőkészek, megértők egymáshoz.

Hiszen a gyermekek harmonikus fejlődéséhez mindenki munkájára egyaránt szükség van.

Nádasdnyé Farkas Márta
Igazgató helyettes

BUZÁS ANDOR:

A TÖRTÉNELEM HÉTKÖZNAPJAIBÓL

AZ EMBER HEGYE

Kiteljesedő életkedvüket villogtatják a szeles napfényben a libegő zöld kis tükrök: a szőlőlevelek, amint a hegykerülő úton először odapillantok az autóablakból. De egy kanyar rálátásában már fölsejlik a szőlőhegy élet-halál harcából is valami: parlagok, gyomverte zugok, elvadult, tanácstalanul tekergő indák sűrűje: megannyi fertőző góc

pőről néhány tőke magánérés hitével. S ahogy elérjük az alanti táblaszegélyt: a jólápolat területnél ott fehérlik a szőlő kórlapja is, a felirat: Eladó. Mégpedig sürgősen, akár a szomszédé is. Emitt az emberevesztett növény árvasága, amott a szőleje-vesztett kopárság. Egy szövetség kettős sebe: egyszerre vérzik ember és szőlőhegy.

Pedig a Föld hegyei közt csak egyfajta van, aminek teremtését az Isten átengedte az embernek. A szőlőhegy, ez a kis buggyos könyök földruhánkon, amit a geológia gyúrt, de az emberek vasaltak véglegesre, egy szeparált intim táj, amelynek horizontját az erő rajzolta ki, szerkezeti mélységét pedig a hit. Minden ma élő tőke a meredély-fok és a napsugár-szög kényes egyensúlyi kordonán libeg felettünk, s ahogy tavaszonta zöldbeborultan az erő és hit egyensúlyi állapotát is mutatják, a színes őszök fűrtjei jelzik végül: mennyire tudott úrrá lenni a szépdacú telepített értelem a sivárság négyszögölei és négyzetkilométerei fölött.

A hegyéhez kötött város és falu nem hegy-árnyékban létezik, de hegye fényében fürdik. S ahol a hegy pusztul – ha másért még nem, de végül egy otromba és illetéktelen jövedéki törvény filoxerájában – ott a tájromlás ritmusában üresül ki az ember. Maga a mindennapos felnézés mozgó szemidege ég ki a tekintetekből, vakul a város, meg a falu, mert saját történelmét hagyta-hagyja sokkos bénaságában elhamvadni, az egymást váltó szőlőtőke- és vincellérgenerációk létértelmét hagyja elégni. Mert szakadjon ma csak egyetlen láncszem: értelmetlenné válik az eddigi lánc-sor is, a hegyek alatt lecsörömpöl az élet, a kötődés, az ember-szőlő szövetség elárulásának pillanatában. Ezek a hegyek nem úgy magasodnak fel mára, mint a katedrálisok, amiket elég volt egyszer felépíteni. Itt teljes ide-áldozott életek, jó tudományú szőlőművelő dinasztiák állandó építőpáholya szükségeltetik, és olyan erőfeszítés, amely csak úgy emberi, hogy emberfeletti: generációnként és esztendőnként újra megszerkeszteni a szőlőhegy történelem-álló statikáját.

A hegyszoknyán néhány öregember permetez. Mégis: ők vannak azon a magasságbeli ponton, ahonnan egynek látszik az egybetartozó: maga a hegy. Csak ők birtokolják igazán a rálátás és bemérés képességét és erkölcsiségét. Öreg gazdák: az értelem hegyicsőszei, társadalmi vakvezető emberek, akik az öntévesztő önérdékek és a romboló mohóság kusza mezsgyéin is túllátnak, hegylakó bölcsek, akikhez majd talán – mint a keleti mítoszokban – feljárnak az emberek tanulni. Jó lenne, ha telne még erejükből, hogy a rossz írott törvényt az ő íratlan törvényeikhez szelidítsék végre.

Amikor megkóstolom borukat, Krúdy Gyula borszakértőjének mondatán jár az eszem, aki vénségére jött rá, hogy talán nem is a bornak volt magában íze, illata, mámora, bukéja, színe gyönyörűsége – hanem mindig az embernek! De hát ez: nem ugyanaz? A kis pohárban erő és hit párlata van. Hiszen ez a hegy: az ember hegye...

(Elhangzott június 23-án a Kossuth adón.)

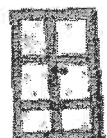
ELADÓ

Bontásból származó ajtó, ablak.

Érdeklődni:

Kővágószőlős Széchenyi út 4/1

Sándoréknál.

A nyugdíjas klub hírei...

Május 19. IVÓ napja. Ezt a napot – most már hagyományként – a férfiak napjaként ünnepeljük, úgy, mint a nőnapot március 8-án. Igaz, hogy egy kicsit megkésve, de annál nagyobb szeretettel, ugyanis május 19-én – mint ismeretes – Kővágóttőn vendégeskedtünk. A férfitagjaink köszöntésére – szokásunkhoz híven felkészültünk harapnivalóval és a hozzávaló italféleséggel. A finom szörpöt, mint mindig – állandó támogatónk Horváth Jenő, az Eszencia italüzem vezetője juttatta, köszönet érte. Sajnos?! Hóvirágot nem kaptunk, amivel viszonyozhattuk volna a nőnapra kapott virágot, de azért nem maradtunk adósok, ugyanis Turán Jucikánk irt egy kedves köszöntő verset, és ezt felolvasva nyújtottuk át az ünnepelteknek. Sándor Tibor egy üveg pezsgővel tette ünnepélyesebbé a délutánt, valamint egy élménybeszámolóval a bécsi utazásról. Nagyon szép és értékes beszámolót hallottunk, szinte átéljük az utazás szépségét és fontosságát. Volt még téma bőven, közös és magány jellegű is, de fél9- kor elköszöntünk a következő találkozásig.

Július 6-án izzasztó hőségben indultunk Siklósrá, mint meghívott együttes, az itt megrendezésre kerülő „Nemzetközi Népdalfesztiválra”. Kísérőink is szép számmal voltak a klub tagjaiból, mint szurkolótábor. Különösen jólesett, hogy ismételten velünk tartott Sándor Tibor tiszteletbeli tagunk, és úgy is, mint a Baráti Kör képviselője, és mint Kővágószőlős alpolgármestere, aki különös figyelemmel kíséri munkánkat, működésünket. Három óra magasságában érkeztünk a siklósi vár parkolójába. Kis hűsülés után megtörtént az „eligazítás”. Gyalogosan lesétáltunk a főtérre – ott volt az együttesek gyülekezése – ahonnan a fesztivál megnyitójának az első motívumaként indult a felvonulás. Szeretném átadni minden olvasómnak azt a varázslatos élményt, amely ezt a felvonulást övezte. Gyönyörű volt amikor a nemzetiségi együttesek énekelték hagyományhű dalaikat menetelés közben. Megnyíltak az ablakok, a kapuk és megjelentek a helyi lakosok integetve üdvözölték a menetet. Így, dalolva érkeztünk vissza a várba, amikor felcsendült a műsorvezető hölgy kedves hangja és köszöntötte a csapatokat érkezési sorrendben. A találkozót megnyitotta Dr. Máté János Siklós város polgármestere, köszöntőt mondott Kertész Attila a KOTA Bm. elnöke és Bokor Béla elnök úr. Ezután kezdetét vette az együttesek bemutató műsora. A kínálat rangos volt. A hazai nívós dalkörök, énekkarok között több horvátországi és szlovéniai együttes adott lenyűgöző műsort, amely színvonalát a pompás viseletük tett felejthetlenné.

Énekkarunk kilencedikként lépett színpadra. Ismét úgy érezzük, hogy a gyakorlásaink, a lázas felkészülés meghozta gyümölcsét, vagyis Kővágószőlőst ismét méltón képviseltük. Összesen 25 együttes nevezett be a fesztiválra, így este volt már, amikor az utolsó csoport lépett a színpadra.

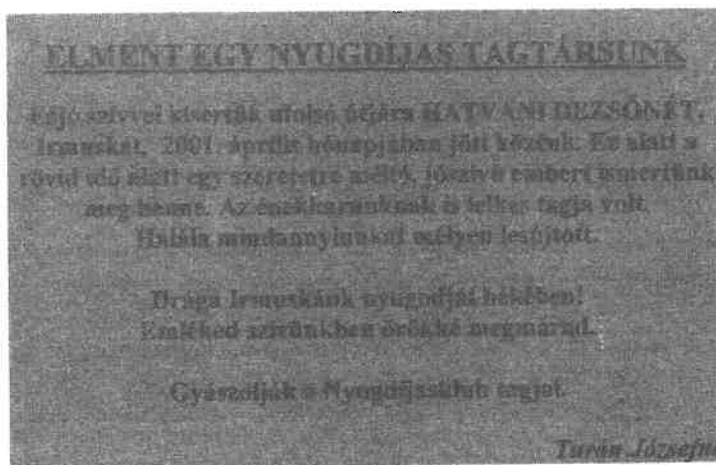
Háromnegyed kilenckor indultunk Siklósról és tíz óra körül érkeztünk Kővágószőlőre. A nagy meleg miatt eléggé elfáradtunk, de ezt a fáradságot enyhítette az a tudat, hogy egy nagyon értékes emléklappal gazdagodott eddigi gyűjteményünk.

Dani Béláné

AZ ÖZVEGY ROMÁNCA

Egyedül már a régi kiskonyhába
Télen melegben, hűvösön a nyárba.
A boltba még bottal elviszi a lába,
Élesztő kell az ünnepi kalácsba.
Szomszédasszonnyal folyik a szó,
Jobban fogy a törni való dió.
Városba vitték aztán nemsokára,
Az új háznak nem volt ki az ára.
Eladták a kis vagyonkáját,
A pincét, a szőlőjét, a házat.
Megleszünk mama egy fedél alatt,
Aztán panaszos lett már a falat.
Nem igen szól hozzá már senki,
Egy „hellót” jó, ha az unoka dob neki...
Kicsi motyója lenn a szuterénbe,
Vendég, ha jön... dugdossák félre.
Nézi az utcán, némán, mereven,
De nem lát földit, mind-mind idegen.
Az álom, ami vigaszt hoz neki...
Udvar t söpör, csibéit eteti.

Sárközi Margit
Villány

KÖSZÖNET

Köszönetet mondok mindazoknak a barátoknak
rokonoknak és ismerősöknek, akik férjem

KALÁNYOS JÓZSEF

temetésén részt vettek, virágokkal, jelenlétükkel
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
Szerető felesége Özv. Kalányos Józsefné és családja.

/A Bizottság Közleményéből/

„A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket.” – Környezet és Fejlődés Világbizottság /a Brundtland Bizottság/ 1987.

Az Európai Tanács 1999 decemberében Helsinkiben tartott találkozóján felkérte az Európai Bizottságot, hogy „készítsen javaslatot egy olyan hosszú távú stratégiára, amely összekapcsolja a gazdaságot, társadalmilag és ökológiailag fenntartható fejlődés politikáit.

A fenntartható fejlődés – globális célkitűzés. Az Európai Unió kulcsszerepe van a fenntartható fejlődés kialakításában, mind Európában, mind tágabb globális szinten, ahol széleskörű nemzetközi lépésekre van szükség. E felelősségvállalás teljesítése érdekében az EU és az ENSZ 1992. évi Riói Nyilatkozatának többi aláírója az ENSZ közgyűlésének 1997-ben tartott 19. Rendkívüli Ülésszakán elkötelezte magát fenntartható fejlődési stratégiák kidolgozása mellett.

Fenntartható fejlődés-egy átfogóbb hosszú távú jövőkép.

Valamivel több, mint egy évvel ezelőtt Lisszabonban az Európai Tanács új stratégiai célt állított az Unió elé: „az Uniónak a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává kell válnia, amely képes a fenntartható gazdasági növekedésre, miközben több és jobb munkahelyet és erősebb társadalmi összetartást teremt”. Ezt követően a Stockholmi Európai Tanács úgy határozott, hogy az EU fenntartható fejlődési stratégiájának ki kell egészülnie a politikai kötelezettségvállalásra épülve a környezetvédelmi dimenzióval, ami azt a felismerést tükrözi, hogy hosszú távon a gazdasági növekedésnek, a társadalmi összetartozásnak és környezet védelmének kéz a kézben kell haladni.

A fenntartható fejlődés pozitív hosszú távú jövőképet kínál az Európai Uniónak egy sikeresebb és igazságosabb társadalomról egyúttal, egy tisztább, biztonságosabb és egészségesebb környezet ígéretével, amely jobb életminőséget biztosít számunkra, gyermekeinknek és unokáinknak. Ahhoz, hogy ezt a gyakorlatban is megvalósíthassuk, a gazdasági növekedésnek elő kell segíteni a társadalmi haladást, és tiszteletben kell tartani a környezetet, a szociálpolitikának alá kell támasztania a gazdasági teljesítményét, környezetpolitikának pedig költséghatékonynak kell lennie. Ahhoz, hogy a környezet pusztulását és az erőforrás-felhasználást szét lehessen választani a gazdasági és társadalmi fejlődéstől, a köz- és magánberuházásokat új környezetbarát technológiák irányába kell terelni. A fenntartható fejlődésű stratégiának az elkövetkező években katalizátorként kell szolgálni a politikusok és a közvélemény számára, továbbá az intézményi reform, valamint a vállalati és fogyasztói magatartás változásának hajtóerejévé kell válnia. Az egyértelmű, szilárd és hosszú távú célkitűzések alakítják majd az elvárásokat és megteremtik azokat a feltételeket, amelyek mellett a vállalkozások kellő bizalommal rendelkeznek innovatív megoldásokba való beruházásokhoz és új minőségi munkahelyek létrehozásához.

E nagyra törő elképzelés és a gyakorlati, politikai cselekvés közötti szakadék áthidalása érdekében a Bizottság javasolja, hogy a stratégia arra a néhány problémára összpont-

tosítson, amely súlyos vagy visszafordíthatatlan fenyegetést jelent az európai társadalom jövőbeni jólétére: **A fenntartható fejlődést fenyegető legfontosabb veszélyek**

- Az üvegházhatású gázok emberi tevékenységéből származó kibocsátása **globális felmelegedéshez** vezet. Az éghajlatváltozás valószínűleg szélsőségesebb időjárási eseményeket idéz elő /hurrikánok, árvizek/ súlyos infrastrukturális, vagyoni, egészségi és természeti következményekkel.

- A közösségre komoly fenyegetést jelentenek **egyes betegségek korokozóinak új, antibiotikum-rezisztens törzsei**, és esetlegesen a jelenleg mindennapi használatban álló sokféle **veszélyes vegyi anyag hosszú távú hatásai**; növekvő aggodalom övezi az **élelmiszer-biztonsággal** kapcsolatos veszélyeket.

- Minden hatodik európai **szegénységben** él. A szegénységnek és a társadalmi kirekesztettségnek jelentős közvetlen hatása van az egyénekre, például rossz egészségi állapot, öngyilkosság és tartós munkanélküliség formájában. A szegénység terhét aránytalan mértékben viselik az egyedülálló anyák és egyedül élő idősebb nők. A szegénység gyakran nemzedékeken keresztül fennmarad a családokban.

- Bár természetesen öröndetes a várható élettartam növekedése, az alacsony születési rátával együtt **a népesség előregedéséhez** vezet, amely a gazdasági növekedés lassulásával fenyeget, valamint a nyugdíjrendszerek és az egészségügyi ellátás minőségét és pénzügyi fenntarthatóságát veszélyezteti. 2000 és 2040 között a kiadások emelkedése sok tagállamban a bruttó nemzeti termék 8%-át is elérheti

- Európában, az utóbbi évtizedekben **drámaian felgyorsult a biológiai sokféleség csökkenése**. Az európai vizek halállománya a kimerülés határán vannak. A **hulladék mennyisége** gyorsabban növekedett, mint a GDP. A **talajpusztulás** és a termőképesség csökkenése rontja a mezőgazdasági hasznosítású földek életképességét.

- **A forgalmi torlódások** egyre gyakoribbá váltak és fokozatosan elvezetnek a közlekedési hálózat „bedugulásához”. Ez főként a városi területeket érinti, amelyeknek szembe kell nézniük olyan problémákkal is, mint a belvárosok hanyatlása, az elővárosok terjeszkedése, a súlyos szegénység és társadalmi kirekesztettség. Az EU-n belüli regionális egyenlőtlenségek komoly aggodalomra adnak okot.

- Ezeknek a nem fenntartható trendeknek csak nagyon kis része új keletű és megoldásukra már kísérletet tettek a kormányzat és a társadalom szintjén. A helyi „Agenda 21” programok és más kezdeményezések hatékony eszköznek bizonyultak a helyi szintű változásokkal kapcsolatos egyetértés megteremtésére. Mindazonáltal ezek az erőfeszítések eddig csak korlátozott sikerrel jártak amiatt, hogy nehézségekbe ütközik a már elfogadott politikák és viselkedésminták megváltoztatása, valamint a válaszlépések összehangolt módon történő kialakítása. Ahhoz, hogy megbirkózzunk ezekkel a fenntarthatatlan trendekkel és elérjük a fenntartható fejlődés által kínált jövőképet, sürgős cselekvésre: **Elkötelezett és előrelátó politikai vezetésre; a politikák kialakításában új megközelítésre; széleskörű részvétellel és nemzetközi felelősségvállalásra** van szükség.

Megújuló energiák hasznosítása a vidék fejlesztésében.

A Zsongorkő Baráti Kör részéről részt vettem a Zöld-híd Egyesület rendezvényén /2002. május. 30/, ahol a címben szereplő témáról tájékoztatták a résztvevőket, ezen ismereteket szeretném az újság olvasó figyelmébe ajánlani.

A megújuló energiaforrásokról és hasznosításáról elsősorban környezetvédelmi szempontok miatt kell beszélni.

A jelenleg használatos – tehát a meglévő energia feltárás és hasznosítás nagy mennyiségű környezetet szennyező anyagokat tartalmaz:

pl: atomerőmű veszélyes hulladéka,

szénerőmű levegőbe távozó anyagai,

kőolaj kitermelés és felhasználás által keletkezett környezetet károsító hatások stb.

Az világos, hogy a fejlődés több és több energia felhasználást feltételez. A cél, viszont több energia felhasználás mellett minél kevesebb káros anyaggal szennyezni a talajt, vizet, levegőt. Ez pedig csak megújuló energiaforrások munkába állításával valósítható meg.

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk közeledtével jelentős szerephez jutnak a vidék fejlesztés keretein belül, helyi kezdeményezések alapján a megújuló energia felhasználás lehetőségei.

Nyíltan ki kell mondani. A megújuló energia termelése és vételezése jóval drágább a jelenlegi energia árnál. Ahhoz, hogy a felhasználó mégis a környezetet kevésbé szennyező energiát használja szemléletbeli változásra, és az állam jelentős anyagi támogatására van szükség. Földünk élővilágának megtartása érdekében hosszútávon csak ez az út járható.

A megújuló energiaforrások felsorolása:

Szél energia: Inota és Kulcs térségében már működik kísérleti céllal egy-egy szélgép. Magyarországi

adottságok a szélenergia hasznosítására nem legmegfelelőbb a gyenge és az egyenlőtlen szélmozgás miatt. Az itt termelt villanyáram a hálózatra kapcsolható.

Vízi energia: Hazai adottságok miatt energia ellátásban nem lehet meghatározó / a víznek nincs megfelelő esése/

Geotermikus energia: ez az energia típus hazánkban nagy jelentőséggel bírhat.

A forró víz sok lépcsős felhasználását kell megoldani az adott térségben.

Bioenergia: / Biomassza/ a mezőgazdaságban keletkező nagy mennyiségű szerves anyag feldolgozása metán baktériummal beoltva metángáz fejlődik

Így keletkezett metángáz a teljes mezőgazdasági egység és a környezete energia szükségletét fedezheti. A fennmaradó melléktermék kítűnő talajjavító anyag

Biodizel: Helyi adottságok, kihasználásával történhet./ Jó napraforgó és repcetermő terület / Kunhegyesen működik az első kis üzem, amely biodizel üzemanyagot, állít elő. A mezőgazdasági kombinát teljes energia szükségletét fedezheti. Szélesebb körű elterjedését törvényi háttér hiánya akadályozza./ jövedéktermék/

Napenergia: hazai viszonyok miatt fűtésre kevésbé, de egy-egy család melegvíz szükségletét egy db 6-8m² felületű napkollektor biztosítja. Mindez 6-700ezer forintba kerül. 30%-a Széchenyi pályázat alapján visszanyerhető. Szerelhető tetőre, talajra. Pécssett, a Légszeszgyár utcában napkollektor felszerelésére alkalmas képviselőt üzemel.

Morvai József

Várhatóan megszűnik az Országos Atomenergia Bizottság

Az Országos Atomenergia Bizottság (OAB) megszűnéséről Szabó József országgyűlési képviselő, a Parlament Energetikai Albizottságának vezetője nyilatkozott 2002. július 11-én egy Paks környéki helyi rádióknak. A nukleáris energetika hatósági-engedélyezési kérdéseivel továbbra is az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) foglalkozik majd. Szabó József szólt arról is, hogy az Atomtörvény hulladék elhelyezést érintő fejezetének módosítását tervezi a Parlament.

Az Energetikai Albizottságának vezetője a továbbiakban újra megerősítette, hogy nincs olyan kormányzati felvetés, amely szerint az Atomerőművet el kívánják adni.

Forrás: Paks-Press

A FINE idén is felállítja a Nukleáris Sátor a Pepsi Szigeten

Az idén is lesz anti-antinukleáris sátor a Szigeten! Érdekelnek a Világ energetikai problémái, a globális felmelegedés, a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés és elsősorban a nukleáris energia? Kíváncsi vagy olyan zöldek véleményére is, akiknek szakmája is van? Látogass el hozzánk! Bölcs atomtudósaink és lelkes famulusaik immár negyedszer, idén is várnak a Szigeten, a Nukleáris Sátorban, a szervezetek utcájában! A tavalyi program olyan jó volt, hogy az idén alig változott, csak kicsit javítottunk rajta. Ami a legfontosabb, most is van yoyo és vállra, homlokra, stb. ragasztható kis műtyűr!

(A sátorat este könnyű megtalálni, mert halványan világít!)

BÉCSI LÁTOGATÁS

Június elején a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás meghívására bécsi látogatáson vettek részt, a Társulást alkotó önkormányzatok polgármesterei és önkormányzati képviselői, valamint a helyi civil szerveződések képviselői. A költségeket a Társulás fedezte. A fő cél a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség – NAÜ- meglátogatása, egy kellemes kirándulás keretében.

Kora hajnalban indultunk útnak. Több órás utazás után, rövid soproni városnézést és az ebédet követően folytattuk utunkat már Ausztriában. Délután érkezünk Bécsbe, ahol elfoglaltuk szállásunkat a Hotel Schönbrunnban. Erre a napra már csak a séta maradt a schönbrunni kastélyparkban, illetve a környéken.

Másnap reggel indultunk fő programunk a NAÜ meglátogatására. Az ügynökség Bécs számos más nemzetközi szervezetének otthont adó új, hivatali negyedében található.

Alapos ellenőrzés után léphettünk a létesítmény belsejébe. Itt várt régi ismerősünk, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság munkatársa, Buday Gábor, aki elkalauzolt bennünket a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséghez, ahol a szervezet magyar munkatársa, Érdi Krausz Gábor és egyik kollégája fogadta társaságunkat.

Az előző tájékoztatást hallgattunk meg a NAÜ felépítéséről, feladatairól megalakulásától napjainkig. Elmondták, hogy a NAÜ figyelemmel kíséri a radioaktív anyagok útját a kitermeléstől a nemzetközi kereskedelmen keresztül a felhasználásig. A radioaktív hulladékok elhelyezésének problémája is foglalkoztatja a NAÜ-t. Elmondták, hogy bár a világon, több helyen is folyik nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezést célzó kutatás – néhol több mint harminc éve – de végleges tároló létesítésére még nem került sor. A NAÜ tevékenysége elsősorban a tagországok önkéntes adatszolgáltatásra épül – ez egyben határa is eredményességének – de saját vizsgálatokat is végez. Tevékenységük átfogja a radioaktív anyagok polgári – energiatermelés célú – és katonai felhasználásának ellenőrzését is. A kimerítő tájékoztatás után a hallgatóság kérdéseire adtak választ az előadók. A kérdések zöme – érthetően – a radioaktív hulladékok elhelyezésére, lehetséges telephelykutatásokra, közte a hazaiakra vonatkozott. A válaszokhoz kapcsolódott az ezután megtekintett rövidfilm a hulladék elhelyezés lehetséges formájáról.

Megköszönve a tájékoztatást, élénk eszmecsere közben búcsúztunk el vendéglátóinktól.

A nap hátralévő részében könnyedebb program várt ránk: autóbuszos, és részben gyalogos városnézés idegenvezetővel a Ringen, a Burgban, láthattuk a Hundertwasserházat, Széchenyi István szülőházát és a Belvedere palotát.

Este, a nap betetőzéseként Bécs szórakozónegyedében, a Grinzingben jártunk; ahol beható kutatásokat folytattunk az osztrák szakács és borásztudományának felderítése tárgyában.

Harmadnapra már nem is maradt más teendő, mint egy bevásárló-centrum feltérképezése némi ajándékvásárlás céljából az itthon maradtak számára. Ezután már csak a hazafelé vezető öt-hat órás út átvétele volt hátra, amit éjjelre magunk mögött is tudhattuk.

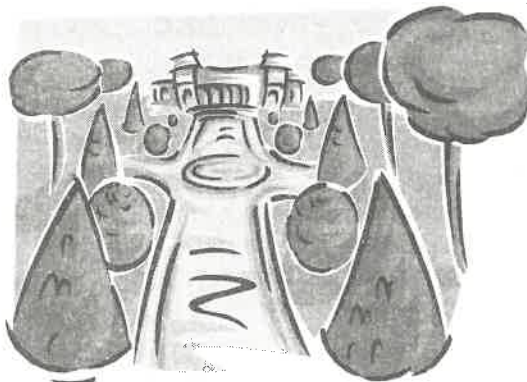
Köszönet illeti a Társulást utunk megszervezéséért és finanszírozásáért, és megállapíthatjuk, hogy jól szolgálta az ismeretszerzést és a kikapcsolódást egyaránt.

Holota Jenő

Megszépült az Újtelep

Köszönjük a CKÖ-nak, hogy aktív közreműködésükkel az Újtelepen kitisztították a járdákat, útszegélyeket és a fű kaszálásával szépítették környezetünket, amire az utóbbi években ritkán volt példa. Minden elismerés a három dolgozónak, akik a forróság ellenére becsületesen végezték a vállalt munkájukat.

Újtelepi lakók

Szöllősi Hírek

Készült 500 példányban.

Felelős kiadó:
Holota Jenő,
Felelős szerkesztő:
Sándor Tibor,
Szerkesztőség:
Kövágószőlős,
Széchenyi út 4/1,
Nyomdai munka:
Agora Nyomda Pécs